

Osebne vesti

MEDICINSKA SESTRA DINA URBANČIČ — ŽAGARJEVA NAGRAJENKA

Letos meseca junija je prejela Žagarjevo nagrado tudi tov. Dina Urbančič — prva medicinska sestra, ki ji je bilo podeljeno to visoko priznanje. Dobijo ga vsako leto najboljši pedagoški delavci za izredne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja.

Med. sestra Dominika — Dina Urbančič je bila rojena 29. julija 1914 v Knežaku. Po opravljeni srednji šoli je leta 1938 diplomirala z odličnim uspehom na Šoli za zaščitne sestre v Ljubljani in prejela nagrado kot najboljša dijakinja šole. Leta 1951 je z odličnim uspehom opravila strokovni izpit iz zdravstvene stroke za naziv medicinske sestre.

Začetke prosvetnovzgojnega dela tov. Dine Urbančič zasledimo že pred drugo svetovno vojno na njenem prvem službenem mestu v protituberkuloznem dispanzerju v Velenju, kjer je organizirala zdravstvenovzgojne tečaje za rudarske in kmečke žene iz velenjskega okoliša. V sodelovanju z organizacijo Rdečega križa je organizirala šolske mlečne malice za revne rudarske otroke, ki so prihajali v šolo iz oddaljenih vasi.

Pred odhodom v enote NOB je v Ljubljani poučevala prvo pomoč v ilegalnih tečajih, ki jih je organizirala Osvobodilna fronta. Pa tudi v enotah NOB se je posvečala pedagoškemu delu. Tako imamo na voljo podatke, iz katerih je razvidno, da je zlasti v slovenskohrvaški partizanski vojni bolnišnici in sanitetni šoli v Žumberku »znala izluščiti, kaj je ključnega pomena in neogibno potrebno naučiti«, da je treba »razlagati nazorno, preprosto in potrpežljivo in da je prav s tem delom imela tudi veselje in doživela prijetno zadoščenje, ko so tečajniki zadovoljivo opravili izpite«.

Njeno strokovno znanje, široka razgledanost, usmeritev v pedagoško delo in tudi organizacijske sposobnosti niso ostale neopažene. Neposredno po vojni je bila imenovana za direktorico Šole za medicinske sestre, ki je pod njenim vodstvom vidno napredovala, tako v vsebinskem kakor tudi v ideološkem vzgojnem pogledu. Še posebno uspešna je bila v organizaciji baz za

praktični pouk. Načrtno je uvajala metodiko praktičnega pouka, ki je za zdravstvene šole specifična, saj je praktični pouk na zdravstvenih šolah le v manjši meri kabinetne narave, temveč poteka v zdravstvenih zavodih, kjer je treba upoštevati nenehno situacijsko dinamiko in posebnosti v odnosih bolnik — zdravstveni delavec — timsko delo.

Leta 1948 je bila imenovana za pomočnika oddelka za strokovno šolstvo pri takratnem Ministrstvu za ljudsko zdravstvo LRS.

Zaradi njenih uspehov v šoli in na oddelkih za strokovno šolstvo, hkrati pa aktivnega sodelovanja pri zveznih zdravstvenih organih v vprašanih zdravstvenega šolstva, jo je Komite za ljudsko zdravstvo FLRJ leta 1948 poslal študirat na univerzo v Torontu (Kanada). Tod je opravila enoletni strokovno pedagoški podiplomski študij za vzgojo medicinskih sester. Poleg rednega programa je proučevala sistem zdravstvenih šol za razne profile zdravstvenih delavcev, učne programe, metodiko teoretičnega in praktičnega pouka. Zaradi odlično ocenjenega študijskega dela in diplomske naloge ji je štipenditor omogočil še dodatni polletni študij v Londonu, kjer je proučevala sistem zdravstvenega šolstva v Veliki Britaniji.

Junija 1950 je bila tov. Urbančič imenovana za šefa oddelka za strokovno šolstvo na ministrstvu za zdravstvo LRS, leta 1959 pa prevedena v svétnika I. stopnje v strokovni skupini za proučevanje šolskega sistema in izobraževanja zdravstvenih delavcev. V 13-letnem obdobju njenega dela (tj. do leta 1961) je oddelek pod njenim vodstvom razvil vrsto bogatih dejavnosti, kot so: načrtovanje in kontrola smotrne kadrovske politike v zdravstvu, predlogi za ustanovitev potrebnih zdravstvenih šol, sodelovanje pri sestavi predmetnikov in učnih načrtov za vse zdravstvene šole, koordinacija dela med prosvetnimi organi, zdravstvenimi šolami in zdravstvenimi ustanovami, usklajevanje dela z republiškimi, zveznimi in mednarodnimi zdravstvenimi forumi itd. Od leta 1952 do leta 1961 je bila tov. Urbančičeva kot priznana mednarodna strokovnjakinja za vprašanja vzgoje in izobraževanja medicinskih sester delegirana v delovne konference posebnih komisij WHO*, ki so vsako leto razpravljale in odločale o važnih problemih sestrstva in celo o vzgoji zdravnikov (Ženeva, vevey, Wiesbaden, Edinburgh, Helsinki, Bad Homburg itd.) Leta 1956 jo je Zvezni izvršni svet imenoval za člana jugoslovanske delegacije na 9. skupščini WHO.

Vse to pa je ni oviralo, da ne bi bila kar se da uspešna in delovna na domačih tleh. Takoj prva leta po vojni je tov. Dina Urbančič dala pobudo za ponovno ustanovitev društva medicinskih sester in bila izvoljena za prvo predsednico po vojni obnovljenega društva med. sester v Sloveniji. Vselej se je rada odzvala in nam izčrpno poročala o vsebini in zaključkih strokovnih srečanj v tujini, bodisi na zborih strokovnih društev ali na učiteljskih zborih in delovnih kolektivih. Odzvala se je vabilom ter predavala v Beogradu, Zagrebu, Celju, Murski Soboti, Mariboru in drugod.

Kljub pomembnim funkcijam v prosvetni stroki, v državni upravi in njenem angažiranju v družbenem delu je tov. Urbančičeva ostala zvesta smotru, zaradi katerega se je odločila za poklic medicinske sestre, ter se posvetila prizadevanju, da pomaga bolnemu in trpečemu. Del svojih letnih dopustov je uporabila za hospitalizacije in neposredno delo v bolnišnicah. To je delala z namenom, da bi mogla podajati obnovljeno znanje in sveže izkušnje v pouku predmeta »Splošna nega bolnika«, ki ga je poučevala nepre-

* World Health Organization = Svetovna zdravstvena organizacija

trgoma od 1.1945—1957 ter od 1968. leta dalje na različnih zdravstvenih šolah v Ljubljani, največ pa na srednji šoli za medicinske sestre v Ljubljani, kjer poučuje že 14. leto.

Tov. Urbančičeva poučuje z žarom in zavzetostjo, lastno edinole osebnosti, ki ljubi svoj poklic in véruje v socialistične odnose med ljudmi. Njen pouk se organsko prepleta z vzgojo v etični trdnosti zdravstvenega delavca in samoupravljavca, za kar ima moralno legitimacijo, saj ji pošteno delo pomeni vsebino in smoter življenja.

Leta 1961 je prevzela pouk nege bolnika na medicinski fakulteti, kar je še posebej terjalo mnogo intenzivnega dela, saj je bilo treba v zvezi z reformo medicinskega študija v letu 1961 ta predmet na novo vpeljati. Predmet »nega bolnika« se je na medicinski fakulteti lepo uveljavil in pomeni del inverzije študija. Za bazo praktičnega pouka si je izbrala Inštitut za gerontologijo in geriatrijo, kjer je od leta 1966 do 1971 vodila tudi praktični pouk za dijakinje srednje šole za medicinske sestre. Ob podpori predstojnika inštituta in v sodelovanju z glavno sestro ji je uspelo uvesti v organizacijo pouka povsem nove prijeme, kar je med drugim pripomoglo, da je postal inštitut ena izmed najboljših učnih baz. Ne le z besedo, temveč tudi z osebno neposredno nego bolnikov je vzgajala dijakinje z živim zgledom. Svoja spoznanja, izkušnje in dosežke raziskovalnega dela je objavila v vrsti zdravstvenih časopisov in revij doma in v tujini. Njena bibliografija obsega nad 20 člankov iz področja zgodovine in problemov sestrstva, nege bolnika v ožjem in najširšem pomenu besede, zdravstvene vzgoje, etike zdravstvenih delavcev itd.

Tov. Dina Urbančič nam pomeni lik delovne in studiozne medicinske sestre, ki ji poleg strokovnega znanja ne manjka tudi splošne izobrazbe, razgledanosti in ljubezni do ljudi.

K visokemu odlikovanju ji Zveza društev medicinskih sester Slovenije in uredništvo naše revije čestita v imenu vseh medicinskih sester naše ožje in širše domovine.

Anica Gradišek

DOBER NASVET JE KAKOR SNEG, ČIM RAHLEJE PADE, TEM DLJE DRŽI IN TEM GLOBLJE PRODRE.

(Cit. po dr. A. Trstenjaku)